

علی بن الحسین علیه السلام
امام سجاد

www.ketab.ir

دکتر مرضیه محمدزاده

علی بن الحسین (علیه السلام) امام سجاد

مؤلف: دکتر مرضیه محمدزاده

انتشارات دلیل ما

چاپ دوم: بهار ۱۴۰۰

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۷-۸۴۵-۳۹۷-۹۶۴-۹۷۸

تلفن و نمابر: ۳۷۷۴۴۹۸۸ - ۳۷۷۳۳۴۱۳ (۹۸۲۵+)

دفتر مرکزی: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه ششم، واحد ۶۱۲ و ۶۱۳

(ارتباط با ما) www.dalilema.ir | dalilema@yahoo.com (خرید آنلاین)

قیمت: ۱۱۵/۰۰۰ تومان

مراکز پخش

قم. خیابان معلم. مجتمع ناشران. طبقه ششم. واحد ۶۱۳ | تلفن: ۳۷۷۳۳۴۱۳ و ۳۷۷۴۴۹۸۸
قم. خیابان صفائیه. روبروی کوچه ۳۸. پلاک ۳۸ | تلفن: ۳۷۷۳۷۰۱۱ و ۳۷۷۳۷۰۰۱
تهران. خیابان انقلاب. خیابان فخررازی. پلاک ۱۴۱ | تلفن: ۶۶۴۶۴۱۴۱
مشهد. چهارراه شهداء. کوچه شهید خوراکیان. مجتمع گنجینه کتاب. طبقه اول | تلفن: ۳۲۲۳۷۱۱۳-۵

انتشارات دلیل ما

www.dalilema.ir

مرکز نشر و پخش کتب معارف اهل بیت (علیهم السلام)

۹ سال ناشر نمونه و برگزیده کشوری

با تولید بیش از ۱۰۰۰ عنوان کتاب

سرشناسه: محمدزاده، مرضیه، ۱۳۳۷ -

عنوان و نام پدیدآور: علی بن الحسین (علیه السلام) امام سجاد / مرضیه محمدزاده.

مشخصات نشر: قم: دلیل ما، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۷۷۶ص.

شابک: 978-964-397-845-7

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۳۷] - ۱۷۶۹؛ همچنین به صورت زیرنویس.

یادداشت: نمایه.

موضوع: علی بن حسین (علیه السلام) امام چهارم، ۳۸ - ۹۴ ق.

رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ع ۸ م ۳۶ / م ۴۳ BP

رده بندی دیویی: ۲۹۷/ ۹۵۴

شماره کتابشناسی ملی: ۳۰۴۹۲۷۳

فهرست مطالب

۱۵	مقدمه
۲۳	پیش گفتار
فصل اول		
زندگانی تاریخی امام سجاده <small>علیه السلام</small> / ۳۳		
۳۵	بخش اول: طلوع خورشید
۳۵	ولادت
۴۰	کنیه و القاب
۴۱	شمایل، خصوصیات ظاهری و آداب اجتماعی
۴۵	مادر امام <small>علیه السلام</small>
۵۴	همسران امام <small>علیه السلام</small>
۵۴	فرزندان امام <small>علیه السلام</small>
۶۳	بخش دوم: سیره عملی امام <small>علیه السلام</small>
۶۴	عفو و گذشت
۷۰	انفاق و بخشش
۷۵	ایثار و دیگر گزینی

- ۴- کتاب بیان و تفصیل ۳۷۶
- ۵- کتاب بی شبهه و اختلاف ۳۷۶
- ۶- کتاب شفای تن و جلای جان ۳۷۷
- ۷- کتاب باطن و ملکوت ۳۷۸
- ۸- کتاب هنر و نوآوری ۳۷۸
- ۹- قرآن، سایه گسترده ۳۷۸
- ۱۰- قرآن و زندگی مادی ۳۷۹
- ۱۱- قرآن و زندگی روحی ۳۷۹
- ۱۲- قرآن و ساعات مرگ ۳۸۰
- ۱۳- قرآن و روز قیامت ۳۸۱
- ۱۴- قرآن و منزلگاه های کرامت ۳۸۲
- ۱۵- قرآن و آیات محکم و متشابه ۳۸۲
- ۱۶- قرآن و اهل بیت ۳۸۳
- ۱۷- فراخوانی به سوی قرآن ۳۸۴
- ۱۸- ختم قرآن ۳۸۴
- ۱۹- چگونگی خواندن قرآن ۳۸۵
- صلوات بر رسول خدا صلی الله علیه و آله ۳۸۵
- توحید ۳۹۱
- انسان و جهان ۴۰۰
- ماه رمضان ۴۰۵
- دین الهی ۴۱۲
- علماء و دانشمندان ۴۱۴
- خانواده ۴۲۴
- توبه ۴۲۸
- اموال ۴۴۳

۴۴۸	عمل (کار).....
۴۵۴	فقر.....
۴۵۷	تعاون اجتماعی.....
۴۶۰	تکالیف.....
۴۶۳	بخش چهارم: رساله حقوق.....
۴۶۳	مقدمه.....
۴۶۹	رساله حقوقیه.....
۴۷۲	۱- حق خدا.....
۴۷۳	۲- حق نفس.....
۴۷۴	۳- حق زبان.....
۴۷۴	۴- حق گوش.....
۴۷۴	۵- حق چشم.....
۴۷۴	۶- حق دست.....
۴۷۵	۷- حق پا.....
۴۷۵	۸- حق شکم.....
۴۷۵	۹- حق عورت.....
۴۷۵	۱۰- حق نماز.....
۴۷۶	۱۱- حق حج.....
۴۷۶	۱۲- حق روزه.....
۴۷۶	۱۳- حق صدقه.....
۴۷۷	۱۴- حق قربانی.....
۴۷۷	۱۵- حق حاکم (سلطان).....
۴۷۷	۱۶- حق معلم.....
۴۷۸	۱۷- حق مالک.....
۴۷۹	۱۸- حق رعیت.....

- ۶۵۶..... در مناقب جدش امیرالمؤمنین علی علیه السلام
- ۶۵۷..... هشدار جنازه.....
- ۶۵۷..... راز و نیاز با خدا.....
- ۶۵۹..... فریاد ظلم ستیزی.....
- ۶۵۹..... موقعیت دوستان و دشمنان اهل بیت در فردای قیامت.....
- ۶۶۰..... در عزت و مناعت طبع خویش.....
- ۶۶۱..... خطاب به حاکمان ستمگر.....
- ۶۶۱..... خطاب به مردم کوفه.....
- ۶۶۳..... پنهان کردن گوهر علم از ناهلان.....
- ۶۶۳..... طالب راحتی و سعادت.....
- ۶۶۴..... در مصیبت و گرفتاری های اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله
- ۶۶۵..... غم بی پایان.....
- ۶۶۶..... عزت از آن متقی.....

نمایه ها / ۶۶۷

- ۶۶۹..... نمایه آیات.....
- ۶۷۸..... نمایه احادیث.....
- ۶۹۸..... نمایه اشعار عربی.....
- ۷۰۰..... نمایه اشعار فارسی.....
- ۷۰۱..... نمایه اشخاص.....
- ۷۱۵..... نمایه وقایع.....
- ۷۱۸..... نمایه خاندان، قبایل، فرق و مذاهب.....
- ۷۲۳..... نمایه اماکن جغرافیایی.....
- ۷۲۷..... نمایه کتب.....
- ۷۳۷..... منابع.....

مقدمه

خداوند متعال به لطف و عنایت خویش به بانوی دانشمند و دین‌باور سرکار خانم دکتر مرضیه محمدزاده توفیق روز افزون ایمانی و علمی ارزانی فرماید. ایشان سالیان درازی است که پژوهش خود را به نگارش شرح حال حضرات امامان معصوم شیعه صلوات الله علیهم اجمعین مخصوص فرموده است. اینک که پس از چند سال کوشش خستگی‌ناپذیر، دسته‌گلی دیگر در شرح حال و فضایل حضرت زین العابدین فراهم آورده و به ساحت قدس ایشان نثار می‌کنند، به دیده‌ی مهر و با حسن ظن خویش از این بنده خواسته‌اند مقدمه‌یی کوتاه برای آن بنویسم. با سپاس از محبت ایشان و بیشتر به شوق عرض ادب به پیشگاه حضرت سجاد علیه السلام چند سطر می‌نویسم:

برای خوانندگان گرامی عرض می‌کنم که به راستی برگزیدن گوشه‌هایی از فضیلت‌های فراوان امام زین العابدین علیه السلام دشوار است و شیفته و سرگردان می‌مانی، به ویژه که خانم دکتر محمدزاده با مراجعه و یادداشت‌برداری از چهارصد و نود منبع استوار، همه چیز را فراهم فرموده است و نکته‌یی را فروگذار نکرده‌اند، ناچار به نوشتن دو سه نکته از دو مأخذ کهن و بازگویی خاطره‌یی شیرین از تشریف به داخل کعبه که خدای هر لحظه بر شرفش بیفزاید، بسنده می‌کنم.

محمد بن سعد در گذشته به سال دویست و سی هجری در صفحه ۱۵۷ جلد پنجم

طبقات چاپ بریل ۱۳۲۲ هجری قمری مطلبی را نوشته است که نشانی از کمال دلیری و استواری حضرت سجاد در مجلس یزید است و نمونه‌یی بسیار آموزنده از اعتماد به حق تعالی است که از آن انسان کامل جلوه گر شده است. سلام خدا بر آن بزرگوار باد.

محمد بن سعد می‌نویسد: «هنگامی که پس از شهادت امام حسین علیه السلام، امام سجاد و بازماندگان را به مجلس یزید آوردند، مردی از شامیان که همنشین یزید بود، برخاست و گفت این اسیران بر ما حلال هستند. حضرت سجاد بدون درنگ و بی‌پروا به او فرمود: دروغ می‌گویی و فرومایه‌یی بیش نیستی و چنین حقی برای تو نیست، مگر آن‌که از دین ما بیرون روی و آیینی دیگر آوری. یزید سر به زیر افکند و خاموش ماند و سپس به مرد شامی گفت: خاموش شو و بنشین»

این دلیری و اطمینان خاطر و بی‌اعتنایی امام زین العابدین علیه السلام نشانه توکل به حق تعالی است و برای خوانندگان روشن است که منظور امام علیه السلام پاسخ دادن به آن فرومایه‌ی شامی نبوده است و به اصطلاح از مقوله «به درگفتن و شنیدن دیوار است». محمد بن یزید مُبَرِّد ادیب و مؤلف پرکار و برجسته‌ی سده سوم هجری که به سال ۲۸۶ درگذشته است، در صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۵ جلد دوم الکامل دو نکته را در مورد امام سجاد علیه السلام آورده است که در خور دقت است. نخست این که مردی با سعید بن مسیب گفتگو می‌کرد. در آن حال امام زین العابدین علیه السلام وارد مسجد پیامبر صلی الله علیه و آله شد. آن مرد از سعید پرسید این شخص کیست؟ سعید به تندى پاسخ داد برای هیچ مسلمانی نسزد که این بزرگ‌مرد را نشناسد.

و هنگامی که منصور عباسی پاسخ نامه محمد بن عبدالله بن حسن را نوشت، خطاب به او چنین نوشت: «پس از رحلت رسول خدا صلی الله علیه و آله میان شما هیچ فرزندی همانند و به منزلت علی بن حسین علیه السلام زاده نشده است».

بر این بنده و بر خواننده‌گرامی روشن است که منصور نه از راه راستی و اعتقاد این سخن را گفته است ولی برای خاموش ساختن رقیب، شاهی بزرگ‌تر از حضرت سجاد سلام الله علیه نیافته است.